

Remissvar

Handläggare
Per Åsbrink
Utredare
Utveckling och stöd
Välfärd Gävle
Tfn 026-17 73 42
per.asbrink@gavle.se

Socialstyrelsen

Remissvar avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Dnr 4.1 – 640/2019 [2019KC50933]

Sammanfattning

Kommunstyrelsen i Gävle kommun har gett Välfärd Gävle i uppdrag att för direktbesvarande till Socialstyrelsen yttra sig över förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Välfärd Gävle ställer sig positiv till Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd, men med vissa förslag på förtydliganden i författningstexten, vad gäller kompetenskrav på undersökande vårdgivare samt anpassning av hälsoundersökningen utifrån utsatta barns behov.

Bakgrund

Under 2017 trädde nya lagbestämmelser i kraft som syftar till att stärka placerade barn och unga tillgång till hälso- och sjukvård (11 kap. 3 d § SoL). Mot bakgrund av att olika studier har visat att barn i samhällsvård har betydligt fler hälsoproblem än andra jämnåriga. Barnen har hög förekomst av psykisk ohälsa, dålig tandhälsa och låg vaccinationstäckning.

Trots förändringar i lagstiftningen visar tillgänglig kunskap att hälsoundersökningar av barn i samhällsvård alltså genomförs i en relativt låg utsträckning. Socialstyrelsen anser att det finns ett behov av att närmare precisera vad en hälsoundersökning ska innehålla. Författningen har som syfte att säkerställa att alla barn och unga som placeras i samhällsvård erbjuds en hälsoundersökning med ett likartat innehåll.

Yttrande

Välfärd Gävle ställer sig positiv till Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Riktlinjerna kommer att fylla stort behov, främst mot bakgrund av kunskapsbristen om hälsoundersökning och dess tillämpning inom socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Välfärd Gävle anser dock att författningstexten bör förtydligas på vissa områden.

Kompetenskrav på undersökande vårdgivare

Konsekvensutredningen nämner att hälsoundersökningen med fördel kan bedrivas på vissa utvalda ställen med relevant kompetens. Det är viktigt att personalen som möter barn och unga i samhällsvård har en kunskap om trauma, misshandel, övergrepp och försummelse av barn (sid 7).

Välfärd Gävle anser att kompetens/specialistkrav på undersökande vårdgivare bör förtydligas i författningstexten.

Anpassning av hälsoundersökningen (6 § p. 3, 9 § p. 3)

Det enskilda barnet är den viktigaste informationskällan i hälsoundersökningen och undersökningen bör således anpassas utifrån utsatta barns behov.

Välfärd Gävle anser att anpassning av hälsoundersökningen utifrån utsatta barns behov bör förstärkas i författningstexten. Allmänna råd i 6 § och 9 §, punkt 3, vad gäller anpassning av undersökningen utifrån barnets ålder, mognad, behov av kommunikationsstöd samt utsatthet eller trauma bör "uppgraderas" till föreskrift.

Övriga reflektioner

Bedömning av barnets eller den unges orala hälsotillstånd (10 §)

"Oral hälsa" är ett vidare begrepp som inte "bara" omfattar tandhälsa utan även hälsa, välbefinnande och livskvalitet.¹

Forskning visar att orala sjukdomars emotionella och psykosociala följder är lika allvarliga som för andra sjukdomar (a a: s. 52).

---

¹ Wärnberg Gerdin, E. (2006). Tandläkartidningen, årgång 98, nr 8, s. 52

Välfärd Gävle anser att betydelsen av en oralhälsorelaterad livskvalitet bör förtydligas i implementeringen av föreskrifter och allmänna råd gentemot undersökande vårdgivare.

Katarina Stistrup
Bitr sektorchef
Välfärd Gävle

Gävle kommun har gett Välfärd Gävle i uppdrag att besvara denna remiss. Remissvaret är direktbesvarande och passerar således inte socialnämnden. Utredare Per Åsbrink har varit handläggare i ärendet och synpunkter har inhämtats från jurist Lina Levin, socialsekreterare och BBIC-samordnare Jaana Hedman samt samordnare Monika Quadt.